

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 3. november 2016

Sag 192/2014

(2. afdeling)

A

(advokat Karsten Høj)

mod

Ankestyrelsen

(Kammeradvokaten ved advokat Henrik Nedergaard Thomsen)

Biintervenient til støtte for Ankestyrelsen:

Alm. Brand Forsikring A/S

(advokat Anne Mette Myrup Opstrup)

I tidligere instans er afsagt dom af Vestre Landsrets 11. afdeling den 3. september 2014.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Lene Pagter Kristensen, Jon Stokholm, Vibeke Rønne, Oliver Talevski og Jan Schans Christensen.

Påstande

Appellanten, A, har nedlagt påstand om, at Ankestyrelsen skal anerkende, at hændelsen den 21. september 2007 er en arbejdsulykke i medfør af arbejdsskadesikringslovens § 5, jf. § 6, subsidiært at Ankestyrelsen skal anerkende, at han den 21. september 2007 var udsat for en pludselig hændelse, der skyldtes arbejdet eller de forhold, som det foregik under, og at sagen hjemvises med henblik på stillingtagen til, om de øvrige betingelser for anerkendelse af en arbejdsulykke er opfyldt, og mere subsidiært hjemvisning til fornyet administrativ behandling.

Indstævnte, Ankestyrelsen, har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Sagen har været forelagt Retslægerådet, der i erklæring af 25. april 2016 har besvaret følgende spørgsmål således:

”Spørgsmål 1:

Kan der på skadestedet og frem til indlæggelse på hospitalet påvises skader, jf. ambulance journal, bilag 3 og 2, og i bekræftende fald hvilke?

Nej.

Spørgsmål 2:

Der er ved ankomst til skadestedet angivet en GCS på 13. Hvad er det udtryk for?

Glasgow Coma Scale (GCS) er en skala til vurdering af bevidsthedstilstand, værdier går fra 3 (dybt bevidstløs) til 15 (fuldstændig vågen). Glasgow Coma Scale (GCS) 13 er udtryk for en beskedent bevidsthedspåvirkning.

Spørgsmål 3:

Der er ved ankomst til hospitalet, sandsynligvis ca. 1 time senere, angivet en GCS på 15. Hvad er det udtryk for?

Glasgow Coma Scale (GCS) 15 er udtryk for en fuldstændig vågen person.

Spørgsmål 4:

Hvad kan der eventuelt heraf udledes noget om As bevidsthedstilstand lige efter hændelsen?

Observationerne, som de fremgår af bilag 3 er, at sagsøger åbnede øjne på tiltale, var desorienteret og bevægede sig på opfordring, altså Glasgow Coma Scale (GCS) 13, som anført tydende på en let bevidsthedspåvirkning.

Spørgsmål 5:

Kan A have været kortvarig uden bevidsthed, der kan forklare hans amnesi om forløbet umiddelbart forud for, at arbejdsvilen standsede på marken? Hvis ikke; er der oplysninger, der på anden måde kan forklare, herunder psykologiske, at A angiver at have amnesi?

Retslægerådet kan ikke konkret vurdere, om sagsøger har været kortvarigt bevidstløs, men bemærker, at det er velkendt og ofte forekommende, at tilskadekomne patienter efter uheld angiver amnesi, uden der har været konstateret bevidstløshed.

Spørgsmål 6:

Hvordan kan As tilstand ved indlæggelsen, jf. bilag 4, beskrives rent medicinsk?

Sagsøger beskrives ved indlæggelsen vågen og klar, der findes ømhed af nakken, opadtil i maven og på højre ben. Traume CT-scanning viste normale forhold svarende til hoved, brystkasse, mave og rygsøjle.

Spørgsmål 7:

Er der objektive fund, der tyder på helbredsskade, og bekræftende fald hvilke?

Nej, der er ikke påvist skader ved undersøgelsen af sagsøger.

Spørgsmål 8:

Angives der subjektive klager, der er i hel eller delvis overensstemmelse med de objektive fund og med den skadesmekanisme, der er angivet i indledningen til dette spørgetema?

Den angivne ømhed, jævnfør besvarelsen af spørgsmål 6, kan være udløst af uheldet som beskrevet.

Spørgsmål 9:

Er der i dagene efter den 21. september 2007 objektive tegn på henholdsvis subjektive klager over nakke- og rygsmarter samt smerter og føleforstyrrelser i højre arm og lettere kognitive gener (koncentrationsbesvær – hovedpine, svimmelhed og lysfølsomhed)?

Sagsøger angiver i dagene efter uheldet under indlæggelsen på Regionshospitalet Randers hovedpine, ømhed i nakke og lænd samt svimmelhed ved mobilisering. Han frembyder ømhed som anført ved besvarelsen af spørgsmål 6, men der er herudover ikke objektive tegn på skader.

Spørgsmål 10:

Er der sammenhæng mellem disse i den første periode fortsatte helbredsklager, jf. svaret på spørgsmål 9, og de primære skader/gener? Hvilken sandsynlighed er der for en sådan sammenhæng?

Retslægerådet vurderer, at der er stor sandsynlighed (> 50 %) for sammenhæng mellem generne angivet i besvarelsen af spørgsmål 8 og 9.

Spørgsmål 11:

Må det antages, at A har haft længerevarende helbredsgener i og fra nakke/ryg, herunder kognitive gener, der kan skyldes den hændelse, der er beskrevet i indledningen til dette spørgetema, og i bekræftende fald hvilke?

Retslægerådet finder ikke grundlag for at antage, at sagsøger har pådraget sig varige somatiske gener som følge af uheldet 21.09.07.

Spørgsmål 12:

Må det ud fra en samlet bedømmelse antages, at A har udviklet et kronisk smertesyndrom?

Hvorvidt sagsøgerens smertetilstand er kronisk, kan Retslægerådet ikke vurdere, men der foreligger i de seneste akter belæg for en langvarig smertetilstand, som er ledsaget af psykiske/depressive problemer. Kroniske smerter har ofte multifaktoriel baggrund, herunder forudbestående psykiske problemer, som i dette tilfælde.

Spørgsmål 13:

Giver sagen i øvrigt Retslægerådet anledning til bemærkninger og bekræftende fald hvilke?

Nej.

Spørgsmål A:

Retslægerådet anmodes om at besvare spørgsmål 1-13 i As spørgetema under den forudsætning, at varebilen væltede rundt, og at A faldt ud af varebilen og kravlede ind igen

Retslægerådet finder ikke, at den ændrede forudsætning giver anledning til ændring af besvarelsen af spørgsmål 1 til 13.”

Højesterets begrundelse og resultat

Sagen angår, om A den 21. september 2007 under sit arbejde som murer pådrog sig en arbejdsskade som defineret i arbejdsskadesikringslovens § 5, jf. § 6.

Det retlige grundlag

Efter arbejdsskadesikringslovens § 5 er en arbejdsskade en ulykke, jf. § 6, der er en følge af arbejdet eller de forhold, det er foregået under. En ulykke er i lovens § 6, stk. 1, defineret som en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Arbejdsskadesikringslovens § 5 og § 6 fik deres nuværende udformning ved den arbejdsskaderreform, der blev gennemført ved lov nr. 422 af 10. juni 2003, jf. lovforslag nr. L 216, Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 6602 ff. Det fremgår af disse forarbejder, at det overordnede formål med arbejdsskaderformen var at udvide og forenkle skadebegreberne, herunder ulykkesbegrebet. Skadebegreberne blev udvidet således, at alle skader, hvor der er en medicinsk sammenhæng mellem hændelsen eller påvirkningen og skaden, kan anerkendes. Det er fortsat en betingelse, at hændelsen eller påvirkningen har sammenhæng med arbejdet eller de forhold, det udføres under, at der er sket en personskade, og at der er årsagssammenhæng. Det er endvidere fortsat den sikrede, der har bevisbyrden for disse forhold.

Ved vurderingen af årsagssammenhængen må der i overensstemmelse med forarbejderne (a. st. s. 6614) bl.a. lægges vægt på, i hvilket omfang hændelsen kan anses for egnet til at forårsage den skade, der er anmeldt. Det kan være tilfældet, hvis der er en biologisk naturlig og logisk forklaring på, at skaden opstod som følge af en hændelse på arbejdet. Der kan også

tages hensyn til, om hændelsen har haft en karakter og et omfang, der gør det sandsynligt, at skaden opstod som følge af hændelsen.

Den konkrete sag

I anmeldelsen til bl.a. Arbejdsskadestyrelsen og over for de læger, der har undersøgt A, blev det oplyst, at bilen trillede rundt/væltede efter at være kørt ud over en skrænt, og at han i den forbindelse blev kastet/faldt ud af bilen.

A har under sagen anført, at de nævnte oplysninger stammer fra papirerne fra sygehuset. Hændelsen blev beskrevet på grundlag heraf efter råd fra hans daværende advokat. Han er enig i, at beskrivelsen ikke er korrekt.

A har ikke under sagen bidraget med oplysninger om det passerede, da det første, han ifølge sin forklaring husker, var, at han lå på en bære, og at der var mennesker omkring ham. Som anført af landsretten sad han og chaufføren i bilen, da redningspersonalet kom frem, de var vågne og var i stand til at svare relevant på reddernes spørgsmål. Under hensyn hertil og til, at oplysningen om As manglende hukommelse først er fremkommet efterfølgende, tilsidesætter Højesteret hans forklaring om, at han ikke husker noget om det passerede.

Herefter og af de grunde, som landsretten har anført, finder Højesteret, at A ikke har godtgjort, at han den 21. september 2007 var udsat for en hændelse, der var egnet til at påføre ham en personskade som defineret i arbejdsskadesikringslovens § 5 sammenholdt med § 6.

Højesteret stadfæster herefter dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for Højesteret skal A betale 150.000 kr. til Ankestyrelsen.

Det idømte sagsomkostningsbeløb skal betales inden 14 dage efter denne højesteretsdoms afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.